

1868-05-07

AFSENDER

Carl Jacobsen

MODTAGER

J. C. Jacobsen

FAKTA

Type:
Letter

Sprog:
Dansk

Afsendersted:
München

Modtagersted:
København

Arkivplacering:
Uden eget FA-nr., kasse F 3,2

Keywords:
Travel letter, travel letters

SUMMARY

Carl writes to J. C. Jacobsen about the fermentation and storage of beer in Munich and about his travel plans.

TRANSSKRIFTION

Kjære Fader

Først må jeg meddele at jeg har hævet de sidste 500 fl. på mit München creditiv. 30 fl. som jeg forleden lånte Hatt betalte han mig tilbage i Louisdorer således at jeg med en tidligere rest nu har 100 francs i guld.

De 500 gylden ville jo være rigeligt til rundreisen og til opholdet i Strasbourg. Dog er det et spørgsmål om det ikke vil være det bedste at købe de nye klæder, som jeg snart hårdt vil trænge til i Strasbourg istedetfor i England. Jeg tænker man får dem deels smukkere deels og navnlig billigere i Strasb. end i London.

Den unge Sedlmayr har lovet mig en copie af en vandanalyse som han har.

Glaspladerne fåes i Mannheim og Aachen af et Spiegelmanufactur.

Hele gjæringskarret koster med muurværk og alt henved 500 fl. glasset alene koster 1½ mere end et

egetræes kar koster. Glassene knække let, ogtreren forsikrer at han ikke kan see forskjel på gjæringens gang i glaskarrene og i de alm trækar. Expeditionen varer ½ år. Også hos Sedlmayr som hos Dreher lægges pladerne kun i Cement og kittes med denne. Men hos begge ere karrene dygtig sprukne

Gjæren fornys ikke som hos dig ved at tage bundgjæren i gammelølfadene. Man tager gjær fra et bryggerie der arbejder om sommeren og da der ikke er sådanne i München tager man den fra egnen ved Salzburg.

Et par tal kunne måske interessere Dig
Campagne de 1866-1867.

Sedlmayr bryggede 56.000! Schæffel Malt			
Løwenbraü	-	48.600	-
Franciskaner (Joseph Sedlmayr)	-	26.000	-
Math Pschorr. Hackerbrau	-	14.000	-
Georg Pschorr Pschorrbrau	-	10.000	-
Zochterl. (Au)	-	13.000	-
Hofbraü	-	6.400	-

Alle tilsammen i München og Au 199.720 Scheffel malt

Fyldningen af Gammeløllet på Fadene

Både Vinterøllet og Sommerøllet fyldes langsomt på men navnlig det sidste.

Exempel på en Vinterølkjælders fyldning

[Siderne 3, 4 og 5 er letlæselige diagrammer og er ikke transskriberet]

Jeg kan give Dig ligeså mange eksempler som Du vil men jeg antager at de foranstående ere tilstrækkelige. Forøvrigt beder jeg Dig bare spørge mig, da jeg derved bringes til at tænke over ting som jeg måske ikke har været opmærksom på.

Du vil see at kjælderen fyldes overordentlig langsomt. Hensigten dermed er den fuldkomne afkøling og at få et eensartet øl. Hvergang man fylder på kjælderen hvad enten der er mange eller få Transportfade passerer fyldemanden over alle fadene. Da kjældrene have o 40 fade hver er det altså et besværligt arbejde og man må have en pålidelig mand dertil. Transportfadene have o 50 Eimer.

senere hen blive de kjældere der skulle holde sig længst fyldte endnu en gang efter og sætte da små roser. (Jeg har været så heldig også at see et eksempel herpå). Dette skeer efter sigende x)

for at holde fadene så fulde så muligt at de ikke ståe med en stor vædskeoverflade. Denne efterfyldning, hvis gavnlighed jeg ikke forstår, skeer "efter sigende" ikke i Schwechat

x) Sønnens og Brauführerens sigende

Der er masser af ting, til deels svar på Dine senere breve jeg gjerne vilde tale om men det må vente da jeg har flere breve at skrive.

Er der ellers noget om Kjælderne så spørg mig bare.

Til Moders efterretning skal jeg dog sige at de smagfulde broderede sko som Du ifjor sendte mig til Julen i Strasbourg har jeg nu ladet gjøre færdige. Men da de vare for små til mig har jeg givet dem til min ven Auguste med en hilsen fra Dig. Madame Bourgeois har også givet mig et par broderede sko som jeg nu bærer.

Sluttelig må jeg bede at I efter modtagelsen af dette brev snarest skriver mig til til Prague hvor jeg vil ankomme Onsdag d. 13 Mai og hvortil vi ville komme tilbage efter besøget i Micholoup Løverdag den 16. Mai og adressere brevet til Hôtel Blauer Stern hvor vi ville bo. Dersom et brev afgik Mandag aften fra Kbhv havde jeg det Torsdag morgen og det vilde da meget glæde mig. Jeg skal snarest skrive hvor vi vilde boe i Dresde

Hils alle gode venner - Falkenberg og hans hustru

Ensuite en terminant ma lettre je vous embrasse tous les deux sur les deux joues

Votre très devoué

Charles

Dis moi donc comment sont constuite tes magasins de malt. Est ce qu'il n'y a plus un couloir ou un intervalle entre les murailles exterieures et la caisse en bois comme dans le temps ?

En tout cas je ne puis pas croire que la grande masse de malt pourrait absorber de l'humidité. Même avec des murailles humides ce ne devait être que la couche toute exterieure du malt que en souffrerait.

A vienne (Schwechat Hütteldorf el. Hättedorf) on couvre le malt

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

en été de germes qui sont (comme tu sais) très hygrosopiques et qui ne laisse pas entrer l'humidité dans le malt qu'elles entourent. Je trouve que c'est une idée très - praticable et très - heureuse.

Jeudi le 7 Mai

7/5 68 for 8 Mai München
C.M. Kjære Fader

Först må jeg meddele at jeg har havet de sidste 500 fl. på mit Münchener creditus. 30 fl. som jeg forleden lante Matt betalte han mig tilbage i Louisdorer således at jeg nu med en tilstige rent i min her 100 francs i guld. De 500 gylden ville jo være rigeligt til reise-reisen og til opholdet i Strasbourg. Dog er det et spørgsmål om det ikke vil være det bedste at købe de nye plader, som jeg snart håber vil trænge til i Strasbourg istedet for i Eng-land. Jeg tænker man får dem dels smukke re Deels og nemlig billigere i Strasb. end i London.

Den unge Sedlmayr har lovet mig en copie af en vandanalyse som han har.

Glaspladerne fåes i Maankheim og Aachen af det ~~firmen~~ Spiegelmanufaktur. Alle gjæringskarer koster ved mindst 500 fl. glasset alene koster 1/2 mere end et

øgetraes har koster. Glæsen knække let,
 y Drauführen sprækker at kan ikke kan
 se forstjel på gjæringsen, jær i glas karrene
 i de alm trøkar. Expeditionen varer 1/2
 år. Og i hos Sedlmayr som hos Dreher lages
 pladene kun i Cement y kitter med dem.
 Men hos dem begge er karrene dygtig sprække.
 Jæren frages ikke som hos Døj ved at tage
 hundjæren i gammelöl-fadene. Man tager jær
 & fra et byggeri der arbejder om sommeren y
 da der ikke er råd dem i München tager man
 der fra ejeren ved Salzburg.

Et par Tal kunne måske interessere Dig.
 Campaigne de 1866-1867.

Sedlmayr. bygge d.	56.000!	Schaffel Malt.
Löwenbräu	48.600.	
Pranisbaum. (Joseph Sedlmayr)	26.000.	
Math Beckor. Haderbräu.	14.000.	
Georg Beckor. Beckorbräu	10.000.	
Dortel. (Au).	13.000.	
Hofbräu	6.400.	

Alle T. Sammen i München y Au 199.720 Schaffel.
 malt.

Fyldningen af Cannelölet på Padese.
Både Vinterölet og Sommerölet fyldes længst
på men navnlig det sidste,
Exempel på en Vinteröl-holders fyldning

Februar.		Marts		Marts		April.		April
Den.	Fransspil på de	Exempel	18	19.	30	10.		
24	4	1	5° C		efter	fored		Man begynte at udhæve denne holder. artent den 22 ^{de} April. Den 28 ^{de} April var den Tovs!
25	5	2	5 ³ / ₄		roverne.	spændt		
26	3	3	5 ³ / ₄			længst		
27	3	4	5 ³ / ₄	5 ¹ / ₂	4	3 ³ / ₄		
28	2	5	5 ¹ / ₂	5 ¹ / ₂	3	3 ² / ₃		
		6	Tage	4 ³ / ₄	2 ² / ₃	3.		
		7	fored	4 ¹ / ₂	3	3		
		8	fyldning	5 ¹ / ₂	3 ¹ / ₂	3 ¹ / ₂		
		9		5 ¹ / ₂	3 ³ / ₄	3 ³ / ₄		
		10		5 ³ / ₄	3 ³ / ₄	3 ² / ₃		
		11		5 ¹ / ₂	4.	3 ³ / ₄		
13	3		40° C					
16	3	Holderen				3,4° C		
17	3	Temperatur						
18.	2	Exempel	% Ball.	% B	% B			
fuld.		:	19 ^{de} Marts.					
		4	4.85	4.5	4.2			
		5	4.85	4.5	4.3			
		6	4.8	4.5	4.3			
		7	4.8	4.5	4.2			
		8	4.8	4.5.5	4.3			
		9	4.9	4.5	4.3			
		10	4.8	4.5	4.2			
		11	4.8	4.5	4.3			

*Exempel på en gammel ølgælder
der skal undersøges i Juni Juli.*

December.	Febuar.	Marts.	April.	April. 16.	Mai.	N.	Mars.	April.	April.	Mai.
21 4 1/2	1 20	30	4.	16.	4.	1	30	4	16.	4.
22 3	1 1/2 °C	1 1/2	2	1 1/2	1 1/2	1	5.1	5.1	4.9	4.7
23 2	2 1/2	1 1/2	2 1/4	1 3/4	2	2	5.0	5.0	4.9	4.6
24 2 1/4	3 1/2	1 3/4	2 1/4	2	2	3	5.0	5.05	4.9	4.7
26 3 1/4	4 3/4	2.	3 3/4	2 1/2	2	4	5.1	5.4	5.1	4.75
27 2	5 1/2		2 1/4							
30 2	6 1/4		2 1/4							
31 2	7 1/4		2 1/4							
Januar.	8									4.7
1 2										
2 3										
3 2	Kjeld.	0.4°C	0.6°C	1.7°C	2°C					
10 3										
11 3										
Febuar.										
1										
2										
3										
Marts.										
3										
11										
25										
28										
30										
31.										
April.										
1										
2										
3										
10										
11										
12										
13										
14										
15										
16										
17										
18										
19										
20										
21										
22										
23										
24										
25										
26										
27										
28										
29										
30										
31										

Den 30 Marts. Øllet er klettet, man ser nogle
flaener i det lille glas.

Overalt betyder
det "lille glas" et
glas af denne størrelse.

Den 4 April. Øllet er klettet man ser 2-3 flaener
som afsærlig og bred.
Pudene have store roser.

Den 16. April Roserne er faldne, arbeidet i spænd,
kullet er opkøbt, man skuumet stover end nu lige
til staven. Øllet er i delfaldt se her i et lille
sløv af halv-microscopiske legerer der ses deri.
Sæger god og naturligvis end nu tabt på.

Den 4 Mai 1-2 et. temmelig fast skum 4-5 stont men
mellen overfloden af øllet (ikke skuumet) i staves underste rand.

Slukd) af søm som i 16de April.
Den er i 16de end nu spændt i kullet, man se skalle snart rettet.

7/5 68 C.M. Exempel på en af de Kjaldere der skulle holde længst ud. salger: Sept.-Octobes.

Januar.
12 4 (transport for.)
13 4
14 3
15 3
16 3
17 3
18 2
19 2

	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1/2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1/4	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1	5	2	3	7	6	4		

Exemplum er
Tage af de inner
te fader der
Lige pladser figurer
er angivet ved sorte
punter

Reparatur

	Mars	April	April	April	April
1	2	2	2	2 1/2	3 1/4
2	2	2	2	3	3
3	1		2	4	3 1/2
4			2	3	3 1/2
5					3
6					3 1/2
7					3 1/4
8					3 1/8

Varf. 1/2 C.

	Mart	April	April	Mai
1	4.5	4.75	4.75	4.7
2	4.55	4.55	4.55	4.6
3		4.65	4.9	5.0
4		4.5	4.75	4.8
5				4.55
6				4.8
7				4.7
8				4.8

31 2
Februar
6 2
7 2
Marts
14 3
18 2
21 3
April
5 3
8 3
13 3
16 3
20 3
27 3
Mai
3 3
4 1 1/2

Da. 17. Marts, ildefaldt, ret klart, god sønj.
Da. 30. Marts, meget ildefaldt, ret klart.
Kallene er ikke det finger ude.
D. 4. April meget ildefaldt, man ser flammer meget tydeligt
D. 9. April. Temmeligt fuldt af svarende partikler, der man flammer ret godt.
D. 4. Mai. Blakket man ser næsten alle flammer, der er i gjenstanderne. Noget begynde at arbejdsfeld.

3 Kjaldere af samme system som vi veiede i jern og støj.
Løvede lufttemperatur af 3°C. (Oftest 4°C.)
(At det nye il her forvidentlig ender i alle ret blandet sig med det gamle. Derfor vil den hies temperatur, 4°C.)

Jeg kan give Dig flere mange examp^{er} som Du vil naar jeg antager at de fremstien^{de} ere tilstrækkelige. Forresten beder jeg Dig bare at spørge mig, da jeg derved bliver til at tænke over ting som jeg næsten ikke kan være opmærksom på.

Du vil see at fjaldrene fyldes uordenligt langsomt. Heri paa derud er den største fejltagelse af hølning og at gøre et censuret öl.

Næsten man fylder på fjaldrene hvad enten der er mange eller fås transportfede pauerer fyldes med over alle fadene. De fjaldrene have o. 40 fader hver er det altså et besværligt arbejde og man må have en pålidelig mand dertil.
Transportfadene have o. 50 Eimer.

Senere kan blive de fjaldere der skulle holde sig længe ^{uden} fylde nok en gang efter og sætte de små roser. (Jeg kan være så heldig også at see et eksempel herpå). Dette sker efter sigende for at holde fadene så fulde så muligt at de ikke står med en stor vandoverflode. Dette efterfyldning, hvis jævnlyhed jeg ikke prøver, sker efter sigende ikke i Schwechat.

^{*)} Pauerens og Braupfaderens sigende

J. C. JACOBSENS ARKIV
CARLSBERGFONDET

Der er maer af ting, ^{til} deels svar paa Dine senere
breve jeg gjerne vilde tale om men det ma' ven-
te da jeg har flere breve at skrive.

Er der ellers noget om Gjælderne vi spör mig her.

Til Moders efterretning skal jeg dog sige at
de smagfulde broderede sko som Du iiffor sendte
mig til Julia i Strassbourg har jeg nu ladet
gjøre ferdige. Men de de vare for smaa til mig
har jeg givet dem til min venne Auguste med
en kisse fra Dig. Madame Bourgeois har ogsaa
givet mig et par broderede sko som jeg nu bærer.

Skættelig vi jeg bede at De efter modtagelsen
af dette brev snarest skriver mig til til

Prague hvor jeg vil ankomme Onsdag d. 13. Mai
og hvortil jeg vilde have tilsigt efter berisjet
i Micholasp Lørdag eller Sønd den. 16. Mai
og adressere brevet til Hôtel Blauer Stern
hvor vi vilde bo.

Person et brev ogsaa Mandag efter fra Kbhv havde
jeg det Torsdag morgen og det vilde da meget glæde
mig. Jeg skal snarest skrive hvor vi vilde bo i
Dresden.

Nils alle gode venner - Falkenberg y hans hustru.
Ensuite en terminant ma lettre je vous en-
vois tous les deux sur les deux jours.

Votre très-dévoué

Charles.

Dit moi donc comment sont construits tes
magasins de malt. Est ce qu'il n'y a plus
un couloir ou un intervalle entre les murailles
extérieures et la caisse en bois, comme dans le temps.

En tout cas je ne puis pas croire que
la grande masse de malt pourrait absorber
de l'humidité. Même avec des murailles
humides ce ne ~~peut~~^{avait} être que la couche toute
extérieure du malt qui en souffrirait.

A Vienne (Schwechat Nütteldorf) on couvre le
malt en éto' de germes qui sont (comme tu sais)
très hygroscopiques et qui ne laissent pas entrer
l'humidité dans le malt qu'elles entourent.

Je trouve que c'est une idée très-praticable et
très-heureuse.

Vendredi le. 7. Mai Samedi 7/5 68